

EDUCACIÓ AVUI

L'estat de l'educació a Catalunya
Anuari 2011

Fundació Jaume Bofill

Setembre del 2012

1. Catalunya en el marc de l'estratègia europea I

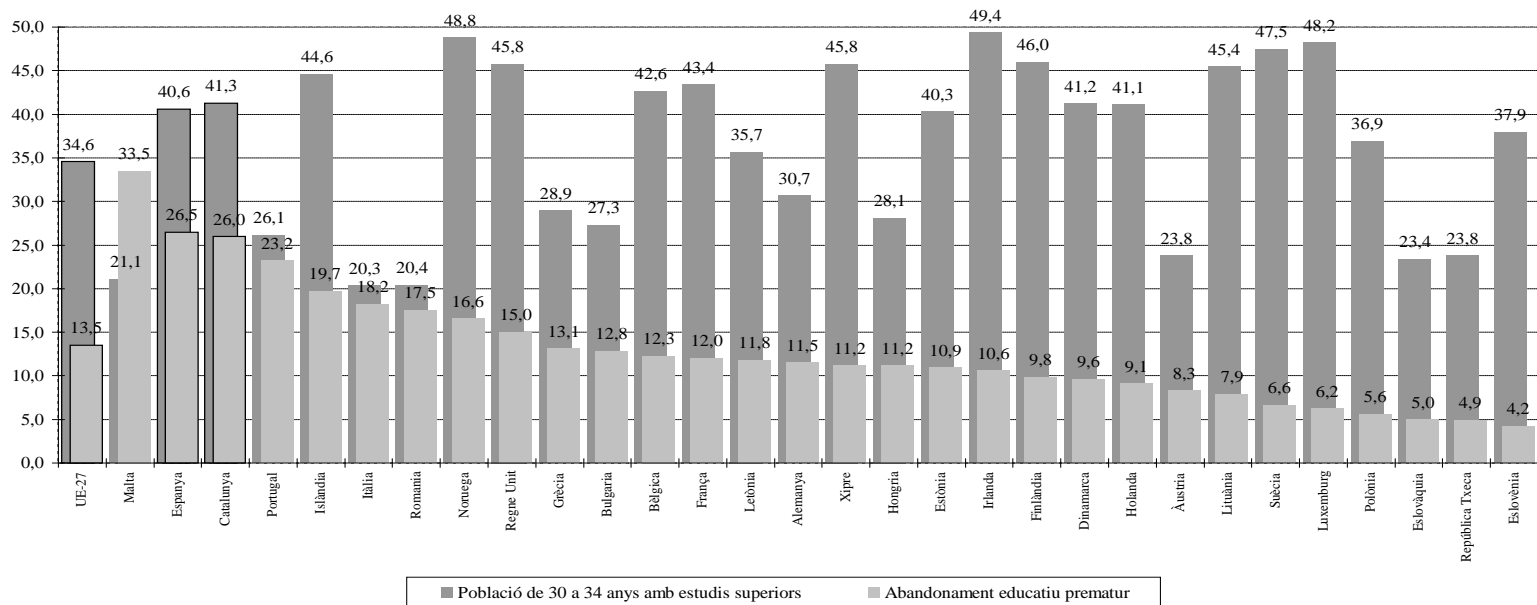
Taula 1. Indicadors de referència de l'Estratègia de Lisboa 2010 i de l'Estratègia Europa 2020 en educació i formació per àmbit territorial. Catalunya, Espanya i UE-27, 2009, 2010 i 2011

	Taxa d'escolarització als 4 anys (2010)	% nivell 1 o inferior PISA (comprensió lectora) (2009)	Abandonament educatiu prematur (2011)	Població de 24 anys amb estudis secundaris postobligatoris assolits (2011)	Població de 34 anys amb estudis superiors (2011)	Nombre de titulats de matemàtiques, ciències i tecnologia (per 1.000 hab. de 29 anys) (2010)	Participació de la població de 64 anys en la formació al llarg de la vida (2011)
Catalunya	102,2	13,5	26,0	62,7	41,3	14,4	9,3
Espanya	99,4	19,6	26,5	61,7	40,6	13,9	10,8
UE-27	92,4	20	13,5	79,5	34,6	12,5	8,9
Objectiu UE 2010	-	17	10	85	-	11,6 (14,7% Cat)	12,5
Objectiu UE 2020	95	15	10 (15% Esp)	-	40 (44% Esp)	-	15

Font: Elaboració amb dades d'Eurostat, de l'Institut d'Estadística de Catalunya, de l'Institut Nacional d'Estadística i del Ministeri d'Educació.

1. Catalunya en el marc de l'estratègia europea II

Gràfic 1. Abandonament educatiu prematur i població jove amb estudis superiors per països europeus, 2011

Font: Elaboració amb dades d'Eurostat, de l'Institut d'Estadística de Catalunya, de l'Institut Nacional d'Estadística i del Ministeri d'Educació.

1.1. Indicadors d'èxit

Taula 2. Indicadors d'èxit educatiu per comunitats autònomes, 2010

Comunitats autònomes	Taxa d'idoneïtat als 15 anys (2009/2010)	% nivell 1 o inferior PISA (comprensió lectora) (2009)	Taxa de graduació en ESO (2009/2010)	Taxa d'escolarització als 17 anys (2010/2011)	Abandonament educatiu prematur (2010)
Espanya	59,5	17,4	81,2	85,7	28,4
Andalusia	54,7	26,0	81,5	85,5	34,7
Aragó	57,5	15,2	85,6	86,4	23,7
Astúries	64,3	18,3	87,4	89,1	22,3
Balears	53,6	27,8	80,4	72,9	36,7
Canàries	53,1	33,1	83,5	84,8	30,4
Cantàbria	60,4	17,9	88,3	91,3	23,9
Castella i Lleó	57,9	13,2	83,0	93,4	23,3
Castella - la Manxa	53,9	-	79,1	85,0	33,2
Catalunya	70,4	13,5	78,2	83,7	29,0
Comunitat Valenciana	57,6	-	75,0	81,2	29,2
Extremadura	54,5	-	83,1	81,9	31,7
Galícia	60,6	18,4	82,5	89,5	23,1
Madrid	59,4	13,1	83,3	87,1	22,3
Múrcia	53,9	19,1	78,3	83,5	35,5
Navarra	67,8	14,8	85,9	87,6	16,8
País Basc	72,2	15,1	90,0	97,7	12,6
La Rioja	56,7	17,2	84,0	84,5	28,1

Nota: En vermell, s'indiquen les comunitats autònomes amb resultats més negatius que Catalunya; en verd, les comunitats autònomes amb resultats més positius.

Font: Elaboració amb dades d'Eurostat, de l'Institut d'Estadística de Catalunya, de l'Institut Nacional d'Estadística i del Ministeri d'Educació.

1.2. Indicadors d'èxit

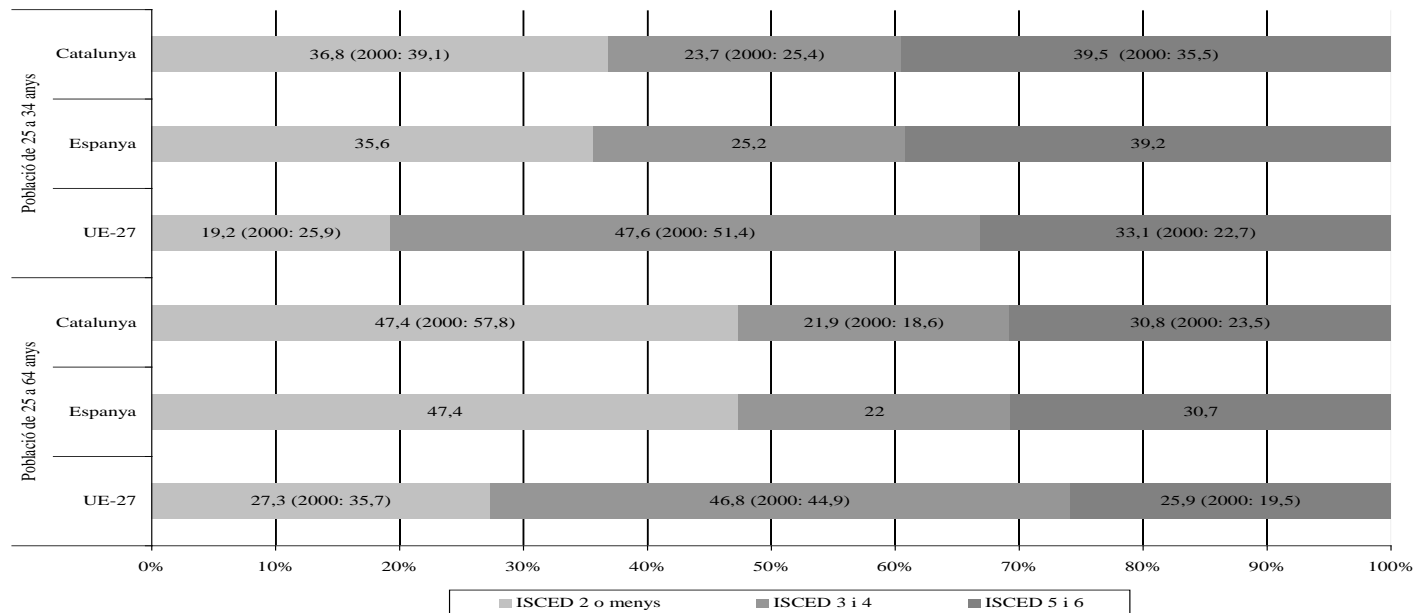
Taula 3. Evolució dels indicadors d'èxit educatiu a Catalunya, 2000-2011

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Taxa d'idoneïtat als 15 anys	82,9	83,5	82,9	82,1	80,9	70,3	68,5	68,4	69,4	69,5	70,4	:
% nivell 1 o inferior PISA (comprensió lectora)	:	:	:	19,2	:	:	21,2	:	:	13,5	:	:
Taxa de graduació en ESO	68,2	69,0	70,9	69,6	69,6	75,9	75,9	76,7	77,2	78,7	78,2	:
Escolarització als 17 anys	68,1	68,8	69,2	70,4	69,5	70,5	71,5	72,1	73,4	77,8	82,7	83,7
Abandonament educatiu prematur	29,7	29,6	28,1	33,3	34,2	33,1	28,6	31,6	33,2	31,9	29,0	26,0

Font: Elaboració amb dades d'Eurostat, de l'Institut d'Estadística de Catalunya, de l'Institut Nacional d'Estadística i del Ministeri d'Educació.

2. La polarització de l'estructura formativa I

Gràfic 2. Evolució del nivell d'instrucció de la població de 25 a 64 anys. UE-27, Espanya i Catalunya, 2000-2010.

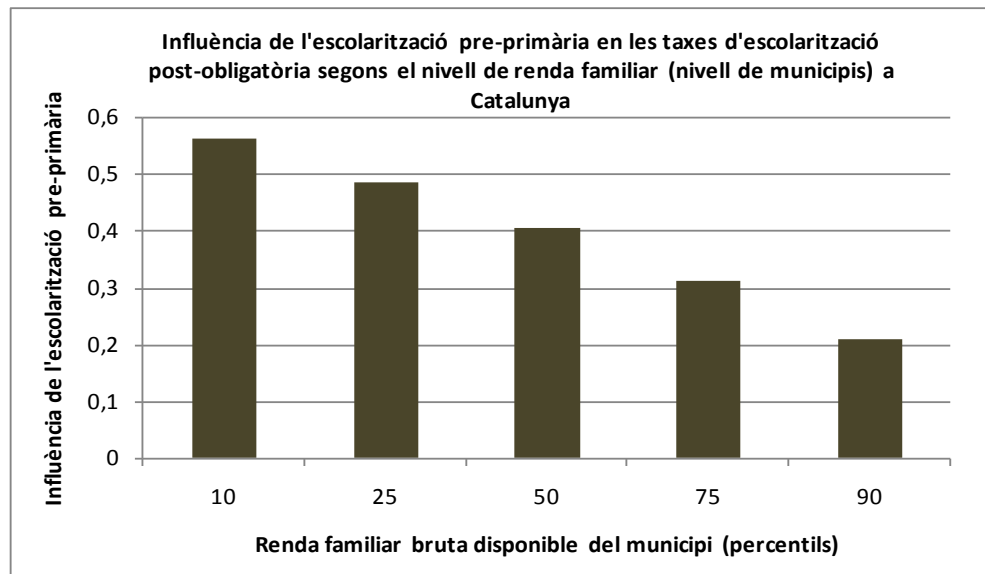

Nota: *ISCED 0* correspon als nivells previs als ensenyaments primaris; *ISCED 1*, als ensenyaments primaris; *ISCED 2*, als ensenyaments secundaris obligatoris; *ISCED 3*, als ensenyaments secundaris postobligatoris; *ISCED 4*, als ensenyaments postsecundaris, no terciaris; i *ISCED 5* i *ISCED 6*, als ensenyaments terciaris.

Font: Elaboració amb dades d'Eurostat i Idescat.

2. La polarització de l'estructura formativa II

Gràfic 3. Influència de l'escolarització de 0 a 2 anys (a escala municipal) en les taxes d'escolarització als 17 anys segons els nivells de renda familiar. Catalunya, 2010

Font: Elaboració pròpia amb dades d'Idescat i del Departament d'Ensenyament.

3. La prevalença de la segregació escolar I

Taula 4. Distribució d'alumnat estranger entre sectors de titularitat als ensenyaments obligatoris per comunitats autònomes (2011)

CCAA	Alumnat estranger (%)	Alumnat estranger al sector públic (%)	Alumnat estranger al sector privat (%)	Índex d'equitat
La Rioja	18,4	21,8	11,9	1,8
Balears	17,2	21,4	10,3	2,1
Madrid	15,5	22,4	7,9	2,8
Catalunya	15,3	19,9	7,0	2,8
Aragó	14,1	16,4	9,5	1,7
Múrcia	13,9	17,5	5,2	3,4
Comunitat Valenciana	13,1	16,6	6,3	2,6
Navarra	12,6	15,8	7,2	2,2
Espanya	11,1	13,6	6,0	2,2
Castella-la Manxa	10,8	12,0	5,5	2,2
Cantàbria	10,3	10,4	10,3	1,0
Canàries	9,2	10,8	4,6	2,4
Castella i Lleó	9,0	10,5	6,3	1,7
País Basc	7,6	10,4	5,0	2,1
Astúries	6,5	7,6	4,2	1,8
Andalusia	6,5	7,6	3,0	2,6
Galícia	4,6	5,4	2,8	1,9
Extremadura	4,0	4,6	1,8	2,5

Font: Elaboració amb dades del Ministeri d'Educació.

3. La prevalença de la segregació escolar II

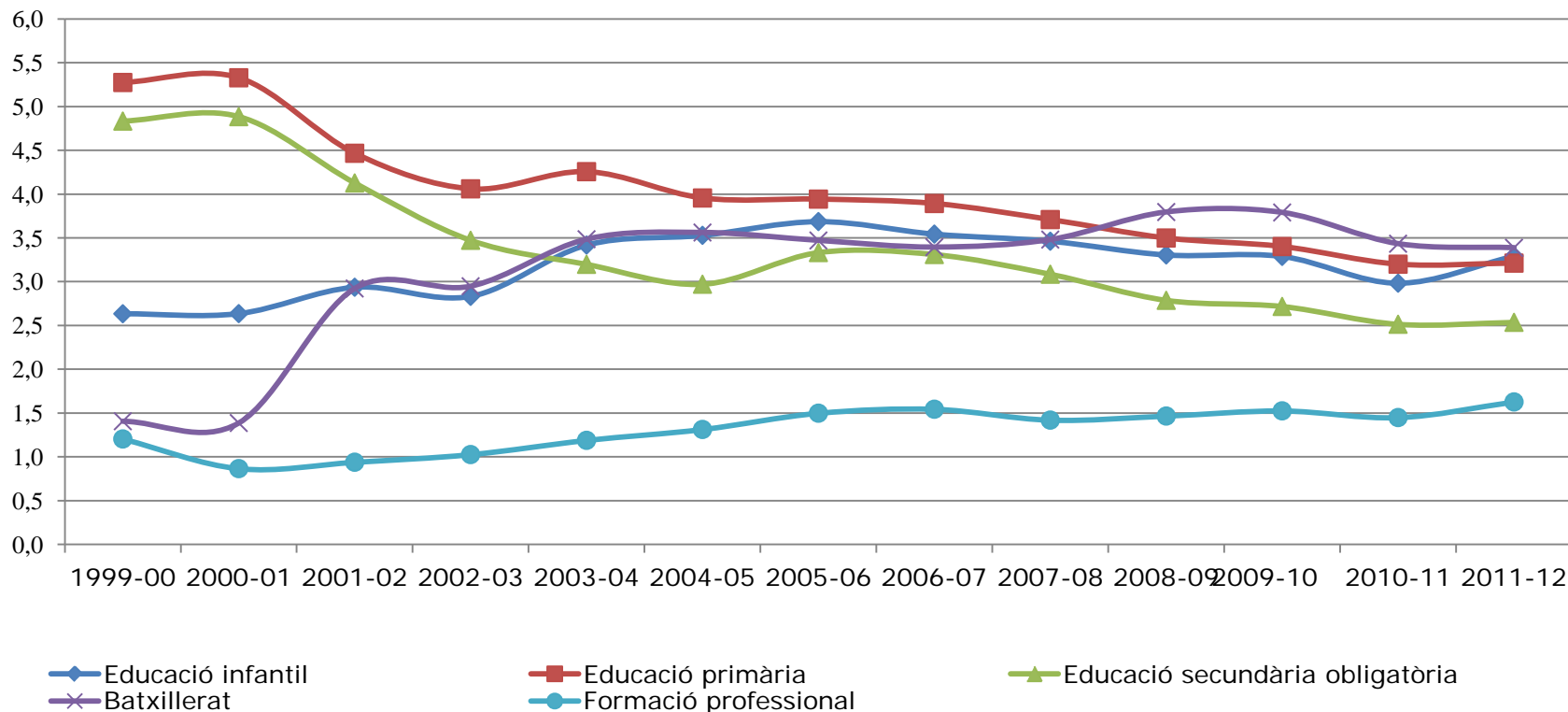
Taula 5. Taxa de graduació a l'ESO per nacionalitat i sector de titularitat. Catalunya, 2008-2009

Nacionalitat	Taxa de graduació a l'ESO	Públic	Privat
Total	81,9	77,5	88,4
Espanyola	86,6	83,1	91,0
Estrangera	58,7	58,4	59,9

Font: Elaboració pròpia amb dades del Departament d'Ensenyament.

3.1. Segregació i equitat entre l'alumnat

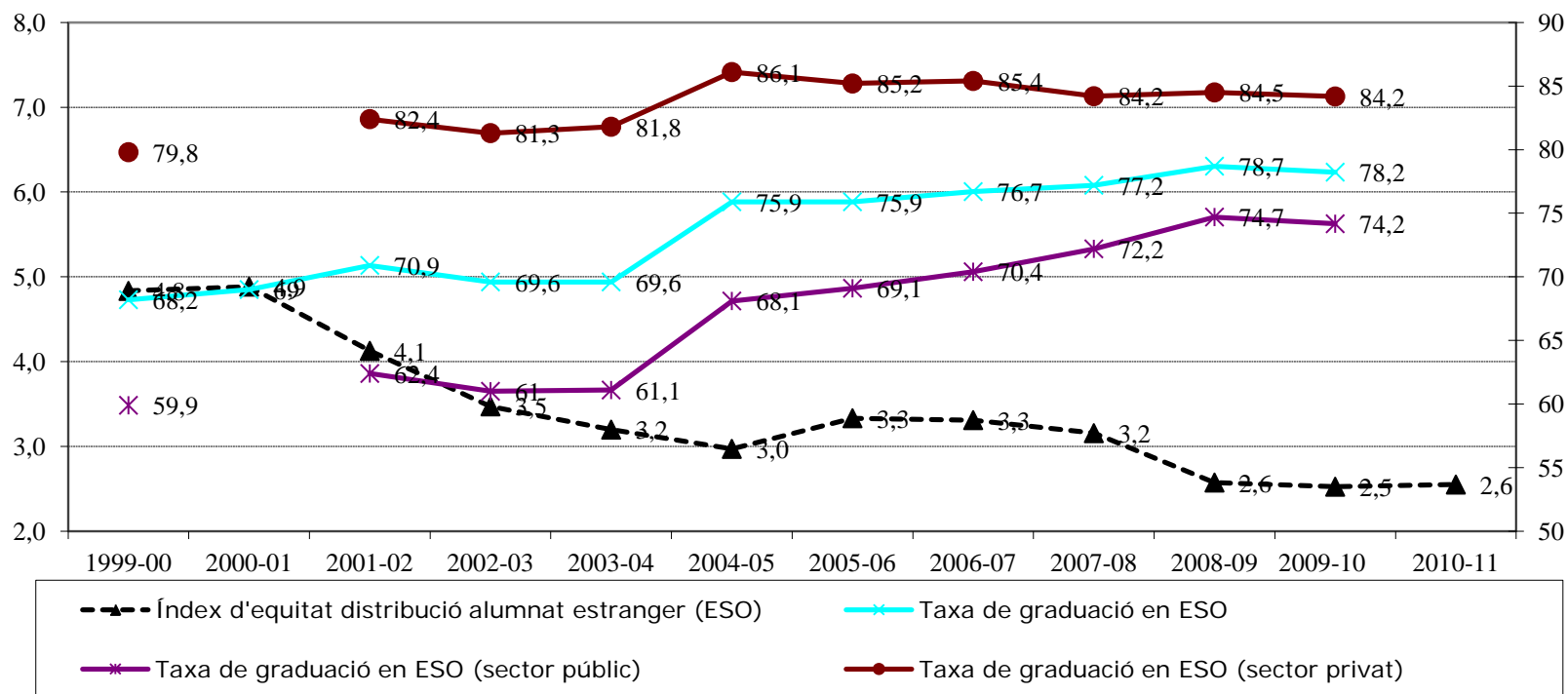
Gràfic 4. Evolució de l'índex d'equitat en la distribució d'alumnat estranger entre sectors de titularitat. Catalunya, 1999-2012

Font: Elaboració amb dades del Departament d'Ensenyament i el Ministeri d'Educació.

3.2. Segregació i equitat entre l'alumnat

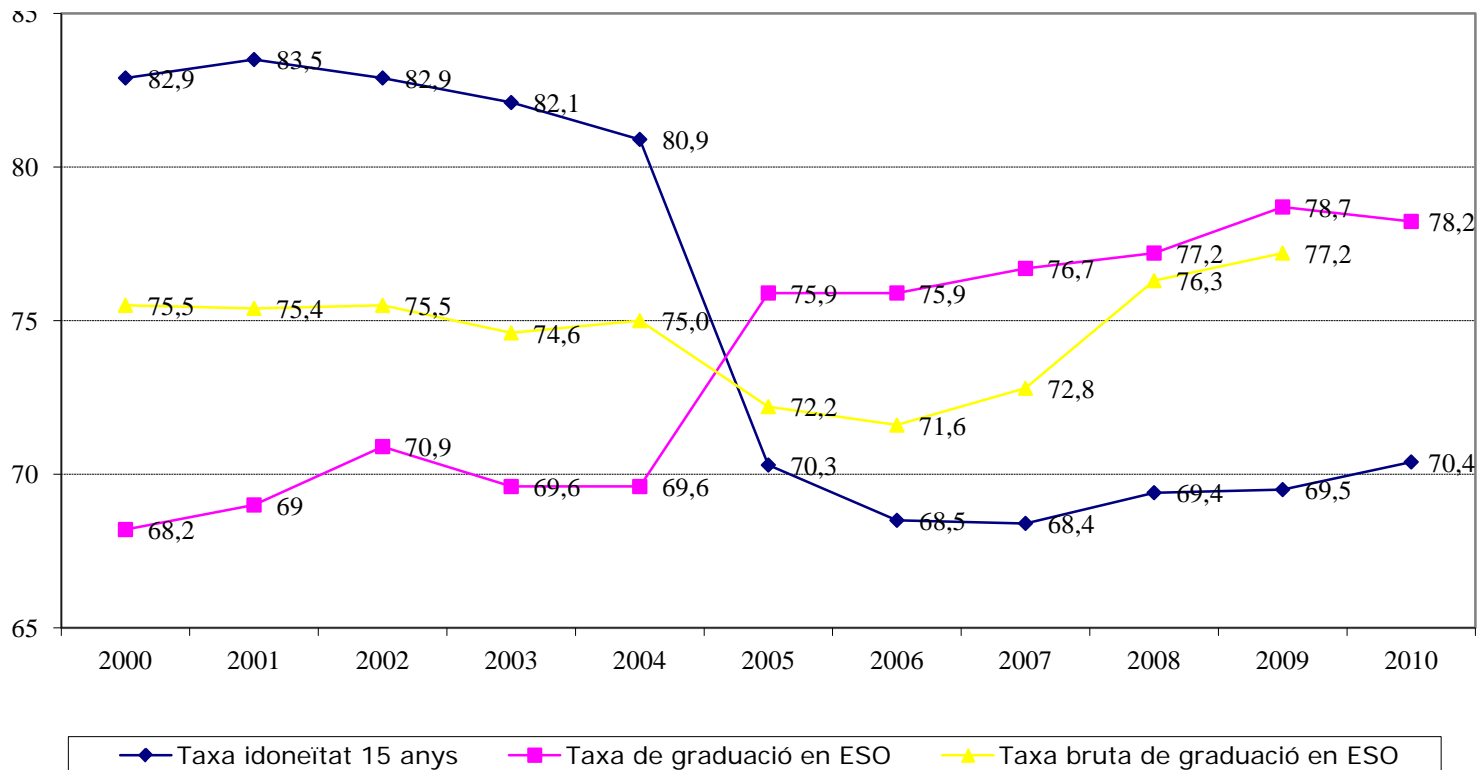
Gràfic 5. Evolució de la taxa de graduació en ESO i de l'índex d'equitat en la distribució d'alumnat estranger per sectors de titularitat. Catalunya 1999-2011

Font: Elaboració pròpia a partir del Ministeri d'Educació i del Departament d'Ensenyament.

4. La debilitat de les transicions educatives

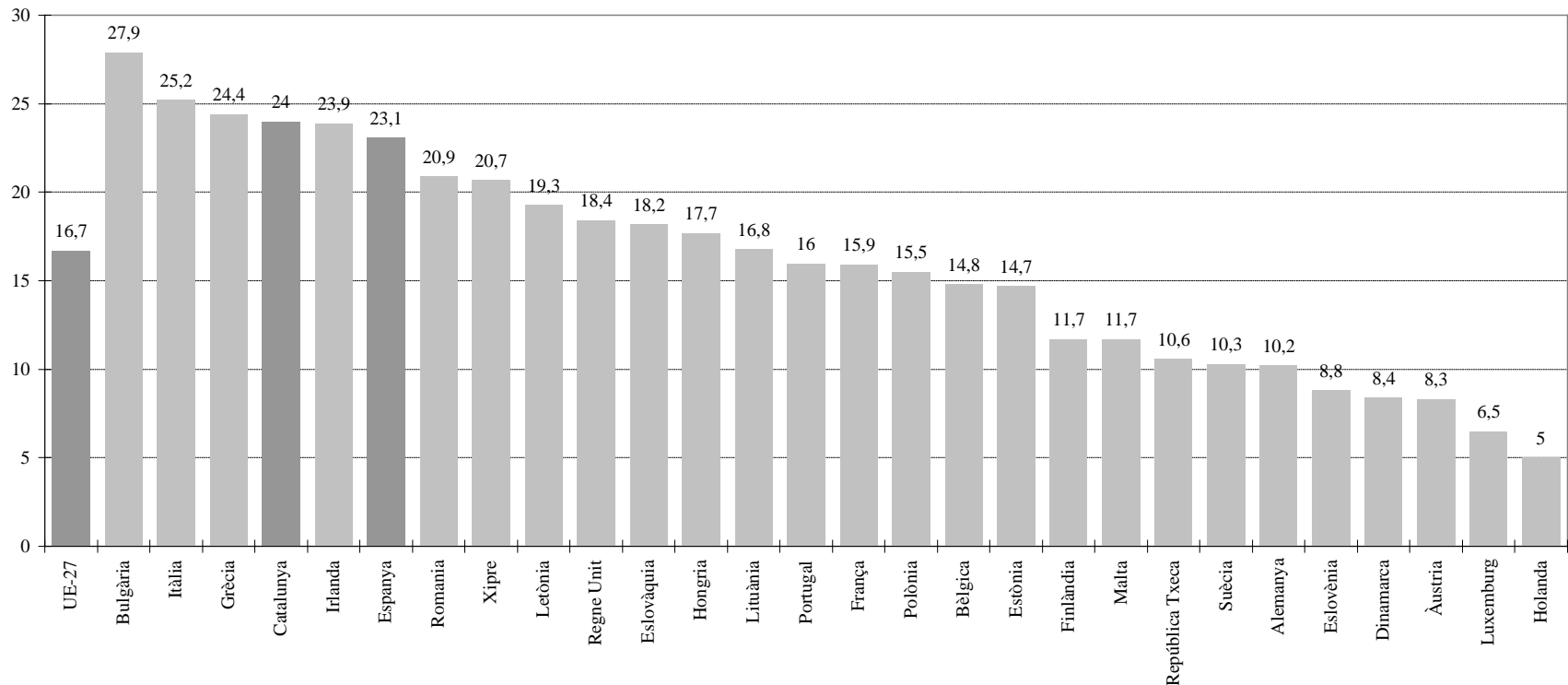
Gràfic 6. Evolució de la taxa de graduació en ESO i de la taxa d'idoneïtat als 15 anys. Catalunya 2000-2010

Font: Elaboració amb dades del Departament d'Ensenyament.

5. Els joves que ni estudien ni treballen I

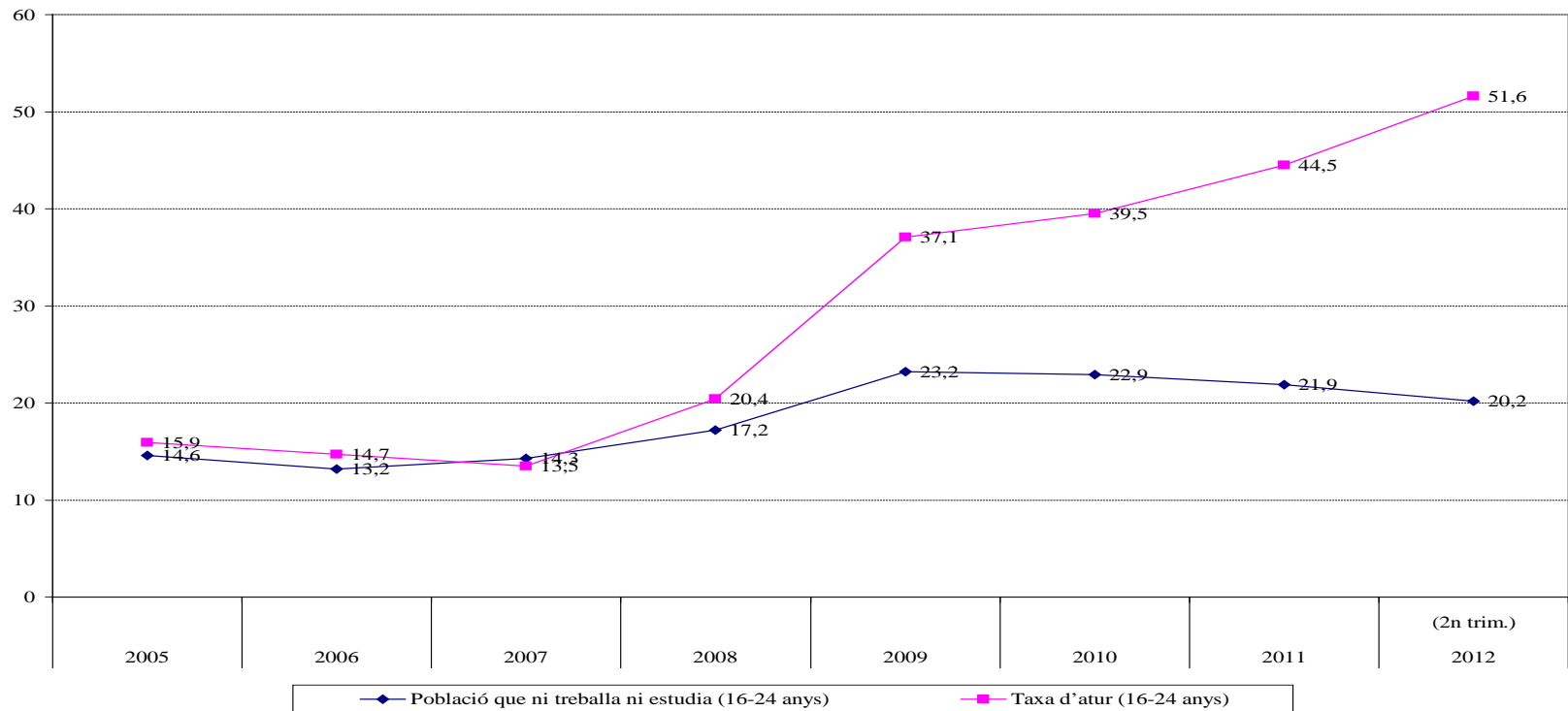
Gràfic 7. Població de 18 a 24 anys que ni treballa ni estudia (NEET) per països europeus, 2011

Font: Elaboració amb dades d'Eurostat i de l'Institut Nacional d'Estadística.

5. Els joves que ni estudien ni treballen II

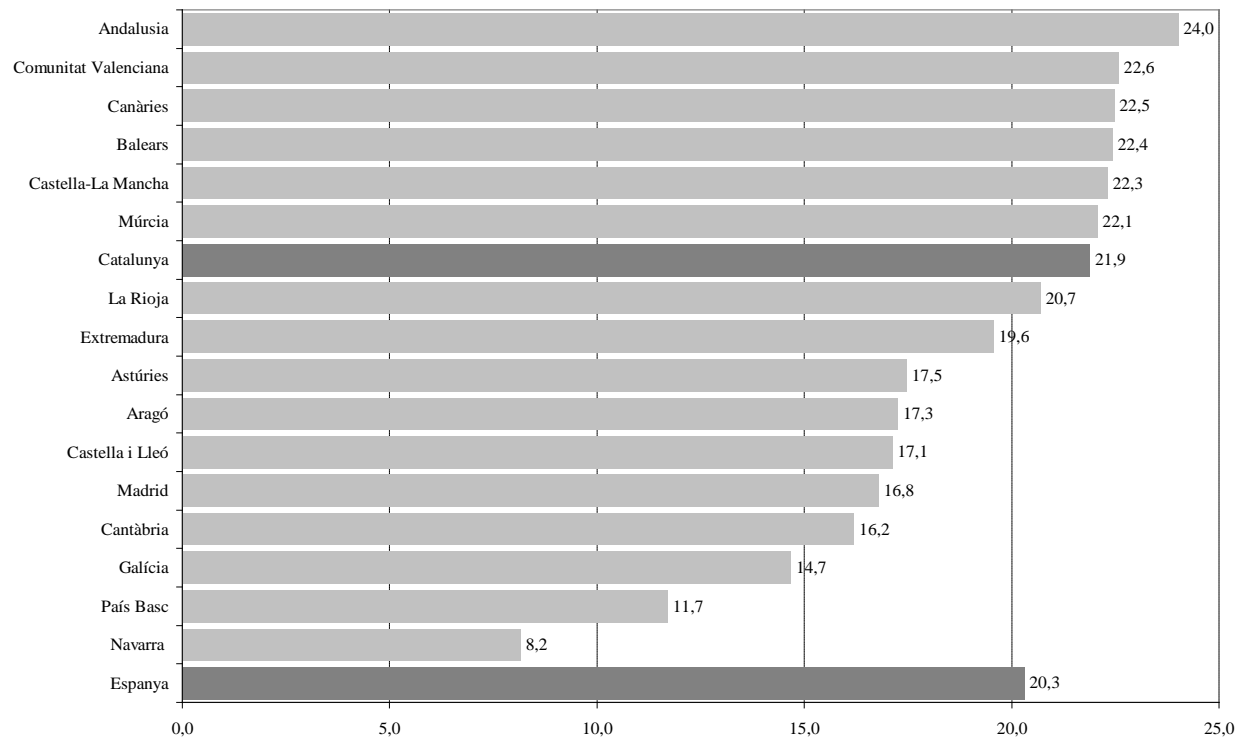
Gràfic 8. Evolució de la població de 16 a 24 anys que ni treballa ni estudia (NEET) i de la taxa d'atur d'aquest grup d'edat. Catalunya, 2005-2012

Font: Elaboració amb dades de l'Enquesta de Població Activa.

5.2. Els joves que ni estudien ni treballen (per comunitat autònoma)

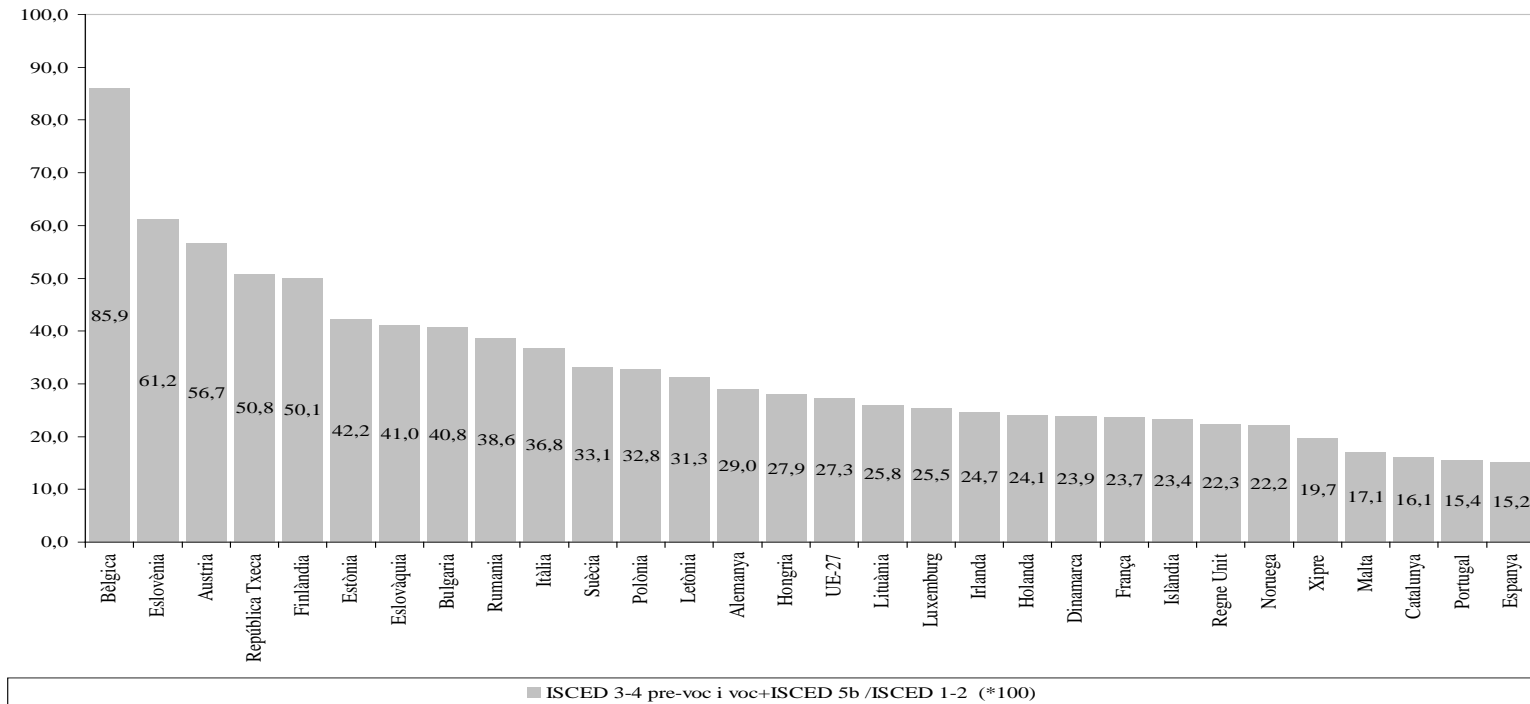
Gràfic 9. Població de 16 a 24 anys que ni treballa ni estudia (NEET). Comunitats autònomes, 2011

Font: Elaboració pròpia amb dades de l'Enquesta de Població Activa.

6. El pes de la formació professional

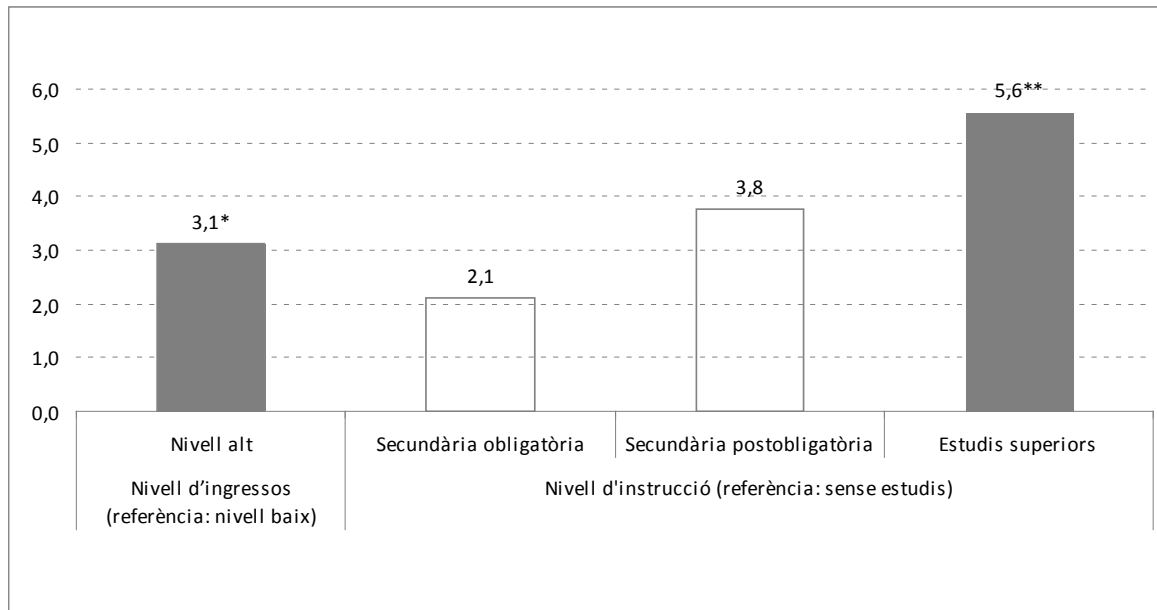
Gràfic 10. Pes de la formació professional en relació amb els ensenyaments obligatoris per països europeus, 2009

Font: Elaboració amb dades d'Eurostat.

7. La família i el temps de lleure

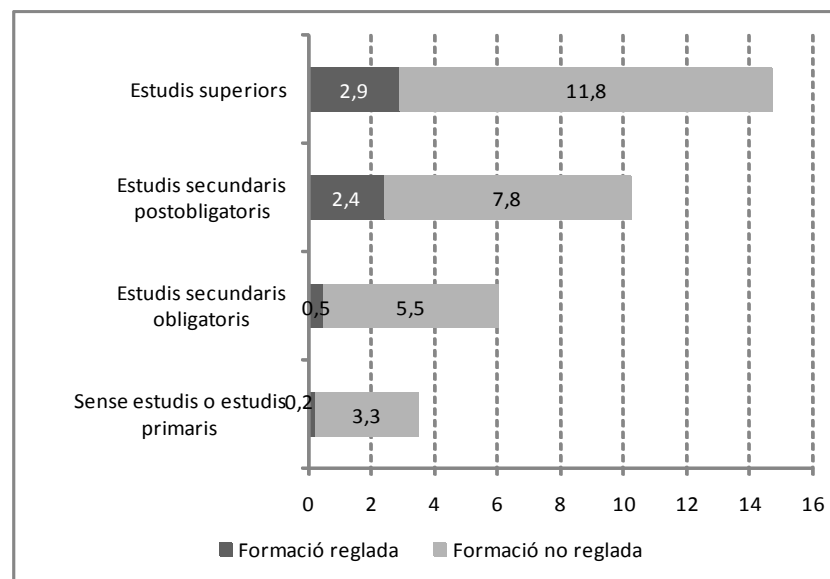
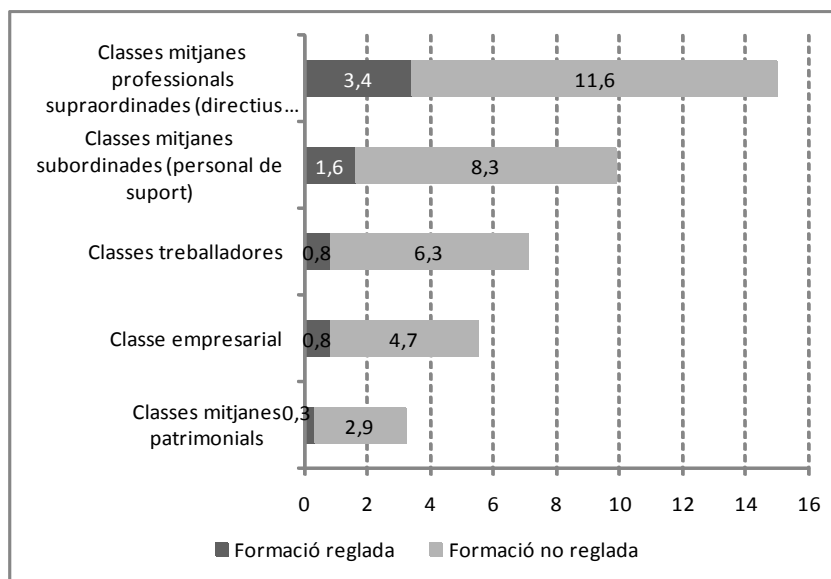
Gràfic 11. Probabilitat que assisteixin tant la mare com el pare a les reunions de l'escola segons ingressos i nivells d'instrucció, 2008

Font: Elaboració pròpia amb dades del Panel de Desigualtats a Catalunya (PaD) de la Fundació Jaume Bofill (2008).

8. La participació en la formació al llarg de la vida

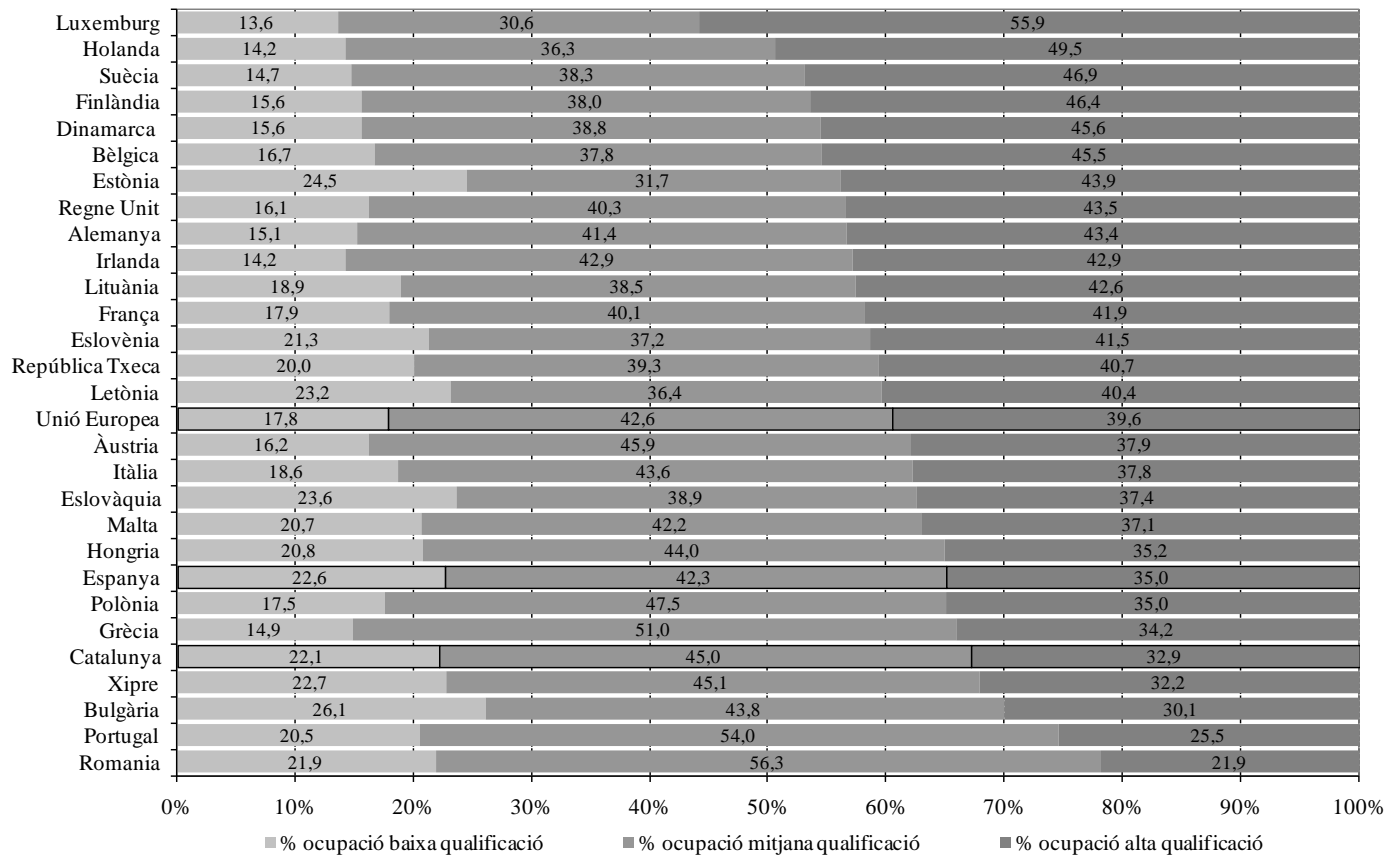
Gràfic 12. Participació de la població de 30 a 64 anys en la formació al llarg de la vida per perfil social i instructiu. Catalunya, 2010

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Enquesta de Població Activa.

9. Estructura formativa i estructura ocupacional

Gràfic 13. Estructura de l'ocupació per nivell de qualificació per països europeus, 2010

Font: Elaboració amb dades d'Eurostat i de l'Institut Nacional d'Estadística (Enquesta de Població Activa).

10. El finançament en educació

Taula 6. Indicadors de despesa pública de l'educació per comunitats autònomes, 2009

Comunitats autònomes	Despesa pública en educació (no universit.) / PIB	Despesa pública en educació (universitària) / PIB	Despesa pública en educació (total) / PIB	Despesa pública en educació (no universit.) per estudiant	Despesa pública en educació (no universitària) per estudiant en relació PIB per càpita	Despesa pública en ensenyament concertats/ despesa pública en educació (no universitària)	Estudiants centres concertats (no univ.) / estudiants no universitaris	Despesa pública en centres concertats/ estudiants en centres concertats
Andalusia	4,48	1,12	5,97	4.270,5	24,4	12,6	20,5	2.621,4
Aragó	2,98	0,80	3,95	4.941,3	19,7	15,1	26,7	2.798,5
Astúries	3,31	0,84	4,54	5.876,0	27,7	11,6	25,4	2.684,2
Balears	3,39	0,32	3,78	5.466,2	22,6	18,8	31,5	3.259,2
Canàries	3,93	0,72	4,93	4.684,1	24,3	8,1	16,7	2.265,9
Cantàbria	3,70	0,80	4,65	5.740,7	26,0	16,1	30,0	3.076,3
Castella i Lleó	3,50	0,91	4,59	5.483,7	25,1	15,7	29,7	2.904,5
Castella - la Manxa	4,99	0,65	5,85	5.599,6	30,3	7,8	15,5	2.824,7
Catalunya	3,24	0,65	3,95	5.221,9	19,7	18,0	30,1	3.121,2
Comunitat Valenciana	3,93	1,18	5,24	5.072,6	25,2	17,0	26,0	3.306,6
Extremadura	5,74	0,81	6,96	5.509,5	34,6	8,6	19,0	2.490,7
Galícia	3,89	0,93	4,92	5.899,5	28,8	11,5	24,1	2.815,7
Madrid	2,07	0,79	2,99	3.764,6	12,5	22,3	28,5	2.943,5
Múrcia	4,63	0,94	5,76	4.852,8	25,4	13,7	23,5	2.842,3
Navarra	3,83	0,41	4,31	6.684,2	23,3	18,3	33,8	3.631,2
País Basc	3,87	0,66	4,66	7.437,8	25,0	26,7	49,5	4.010,6
La Rioja	3,23	0,53	3,84	5.442,2	21,8	16,1	30,6	2.866,9
Espanya	3,78	0,86	5,18	5.319,5	23,3	14,9	26,2	3.026,2

Font: Elaboració a partir de dades del Ministeri d'Educació i l'Institut Nacional de Estadística.

CONCLUSIONS

- ✓ Equitat com a estratègia
- ✓ Model de creixement econòmic basat en la qualificació de l'ocupació
- ✓ Accés equitatiu a la formació al llarg de la vida
- ✓ El paper clau de la família i lleure de qualitat
- ✓ Priorització i esforç en finançament

Prioritats per a la política educativa

- Actuar sobre l'**equitat educativa** com a estratègia necessària per a la millora de l'èxit educatiu
- Acompanyar les **transicions en educació** i invertir en **adhesió educativa**
- Invertir en **qualitat en els usos dels temps** familiars i en els temps de lleure
- **Reforçar el retorn de la inversió** en educació a través del mercat de treball
- **Optimitzar la governabilitat** en matèria d'educació

Gràcies per la vostra atenció.

EDUCACIÓ AVUI

<http://www.fbofill.cat/educacioavui>

FUNDACIÓ
Fundació
JAUME
Jaume
BOFILL
Bofill